

Num: 24.

KURYER EXTRA-ORDYNARYJNY

WARSZA-

W S K I.

D N I A 12. L I P C A R O K U 1760.

Z Warszawy d. 12. Lipca.

Dnia wczorajszego doroczna uroczystość Narodzenia Królewicza Jmci Albrychta 23. rok wieku swego zaczynającego zwyczajną była u Dworu obchodzona galą. Tegoż dnia o godzinie 7. z południa Jmć X. Biskup Kiiowski ślub dawał w Kościele W.W. PP. Sakramentek Jmci Panu Czofnowskiemu Generalowi Majorowi Woysk Koronnych, Podkomorzemu Nadwornemu J.K.MCi z Jeymcją Panną Garczyńską Woiewodzanką Poznańską. Jmć X. Kierski Sekretarz W. Koronny powrócił tu w przeszły czwartek z dobr swoich Wielko-Polskich i miał honor witać Króla Jmci P. N. M. Jmć Pan Ogiński Staroście Dorfuński poler w naukach biorący u W.W. XX. Teatynow wczwartek z suchot umarł.

Na Kongressie Prześwietney Ziemi Warszawskiej obrani są Administratorami Czopowego Jmć Pan Szymanowski Cześnik Warszawski, Jmć Pan Maciej Sobolewski Podkomorzyc Warszawski, Pisarzem zaś tegoż Czopowego Jmć Pan Lifowski.

Z Kamieńca d. 29. Czerwca.

Jmć Pan Jan Zebrowski Miecznik Trębowski Regimentarz Partyi Podolskich Feszt S. Jana Patrona Jmci Pana Woiewody Krakowskiego Hetmana W. Koronnego uroczyscie obchodząc, wiele Jchmcicow Urzędnikow, Ziemiann, i Woyskowych do siebie zaprosiłszy wspaniały dawał Bal, i przy rześistym zarmat i ręczney strzelby ogniu, i spełnianiu zdrowia J.W. Wodza hojnie częstował.

Z Frankfortu d. 25. Czerwca.

Według ostatnich wiadomości

od wojska w rezerwie pod kommandą Hrabi *de St. Germain*, generalna kwatera onego dnia 21. tego miesiąca była w *Dortmund*, korpus *Fischera* stało w *Bracel*.

Z *Wesel* donoszą, iż około 3,000. ludzi od wojska Alliantow pod kommandą Generała *de Scheiter*, dnia 15. zbliżyło się ku temu miastu mając z sobą 6. armat i pontony miedziane; jest podobieństwo, iż chcieli się przez *Ren* przeprawić i magazyny Francuskie za tą rzeką spalić albo zepsuć; Lecz te zamysły za mądrą Generała *de Castella* dyspozycją im się nie powiodły, w załadzce albowiem straciwszy niektórych ludzi swoich z wielkim pośpiechem nazad posli.

Dyaryusz od Wojska Francuskiego, od dnia 20. aż do 23. Czerwca.

Gdy ku końcowi *Maia* obroty nieprzyjacielskie nie wzięły takich skutkow, iakie przez publiczne wieści były obiecane, marsz wojska od niższego *Renu* idącego był odłożony, *Dywizya* Hrabi *de Guersch* zatrzymana była w *Hachemburg*, Hrabi *de Chabo* w *Siegburg*, *Wojsko*, które nad rzeką *Lahne* przezimowało, także zatrzymało się w okolicy *Limburga*, i wojsko w rezerwie pod kommandą Hrabi *Jmci de Luzace* zostało się między *Lohr* i *Gemunden* po prawey stronie rzeki *Menu*.

W tej pozycyi trwało wszystko do dnia 8. Czerwca, gdy nieprzyjaciel z mocniwszy część wo-

jska swego w *Asfeld* i *Lauterbach* na nasze na tarł strażę w *Biskupstwie Fuldeńskim* i one przymusił do cofnienia się aż do *Neuhoff* i *Fladen*. Xiążę *Marzalek* o tym uwiadomiony posłał rozkaz Hrabi *de Luzace*, aby z *Dywizją* swoją pomaszerował do *Saalmunster*, gdzie stanął dnia 12. a dnia 13. poszedł do *Schluchtern*, Straże swoje wysłał do onych miejsc, z których się były cofnęły, i *Miasto Fulda* znowu kazał osadzić.

Dnia 17. nieprzyjaciel w oney stronie wielką część wojska zebrał i znowu też strażę atakował, potyczka była żwawa między częścią *Hussary* i *Infanteryi* naszey w której z strony naszey padło około 100. ludzi, utrata nieprzyjacielska naszey się równa.

Wojsko w rezerwie z lewey strony pod kommandą Hrabi *de St. Germain* pod *Dusseldorf* stało obozem aż do dnia 16; strażę onego nad rzeką *Roer* niektóre miały potyczki z nieprzyjacielem; z *Dywizyi* *Fischerowskiej* zginęło 70. ludzi, i mówią nasł, iż nieprzyjacielowi równą zabili liczbę. Toż wojsko w rezerwie dnia 17. rzekę *Roer* przeszło w *Muhlheim*.

Wielkie wojsko nasze na dzień 27. ma być zgromadzone między *Hungen* i *Butzbach*. *Wojsko* w rezerwie pod kommandą Hrabi *de Luzace* o milę od nas stać ma po prawey stronie przy *Schollen*.

Dotąd niemamy wiadomości, żeby nieprzyjaciel ruszyć się miał

z *Fritz-*

z *Fritslar*, to tylko wiemy, iż Dywizye swoje w *Kirchhain*, *Amoenburg*, *Hirschfeld* i *Lanterbach* zmocnił, i że liczną sprowadził Artyleryą do *Ziegenhayn*.

Kontynuacja Dyaryusza Wojska Imperii z Drezna od dnia 19. aż do dnia 25. Czerwca.

Dnia 19. wojsko w *Tschoppau* odpoczywało.

Dnia 20. pomaszerowało do *Gross-Hartmansdorff*.

Dnia 21. poszło do *Frauenstein*.

Dnia 22. nakoniec tu stanęło i do obozu pod *Pauen* weszło, a generalna kwatera w mieście tutajszym była założona.

Dywizya kommandy Xiążęcia *de Stolberg*, z *Augustsburg* poszła do *Ependorff*, z tamtąd do *Burkersdorff*, a potym także dnia 22. tu przybyło i z wojskiem złączyła się

Generał *de Kleefeld* marsz swoy obrócił z *Glauch* przez *Chemnitz* i *Oedem* do *Freyberga*, gdzie z Dywizyą swoją został, i miejsca kazał osadzić, które przedtym były osadzone Dywizyą Generała *de Ried*.

Xiążę Jmć *de Zweybrücken* dnia 23. w generalney kwaterze Feldmarszałka Hrabi *de Daun* był na Radzie wojenney, a potym pozycyą wojska Austryackiego i nieprzyjacielskiego między *Radeburg* i *Lautenbach* oglądał.

Dnia 24. Maior *de Kaldvell* od Generała Infanteryi Barona *de Laudohn* z pomyslną tu przybył wiadomością, iż ten Generał przy

Landshut wielkie otrzymał zwycięstwo nad Pruskim Generałem *Fouquet*.

Dziś dnia 25. na dziękczynienie Panu Bogu za to zwycięstwo z rana śpiewano *Te DEUM Laudamus*, a w wieczor całe wojsko uszykowane trzy razy na tryumf dało ognia.

Generał *Luziński* w dawniejszym swoim zostaie położeniu przy *Römhild*. O nieprzyjaciela więcej nie dowiedzieliśmy się iak tylko, że Król Jmć Pruski przeszedłszy *Elbę*, część wojska z tej strony między *Lothayn* i *Meissen* zostawił pod kommandą Generała *de Hulsen*. To korpus, iako i drugie Generała *Salomon* przy *Rip-pach* stoją spokojnie.

Z Wiednia d. 2. Lipca.

Xiążę Jmć Karol Lotaryński z *Bruxelli* do *Schönbrunn* przybył w Sobotę przeszłą. W Niedzielę z ceremoniami zwyczajnymi w Kościele Katedralnym S. Szczepana śpiewano *Te DEUM Laudamus* na dziękczynienie Panu Bogu za zwycięstwo udzielone Wojsku Cesarzowej Królowy Jeymci dnia 23. Czerwca, Cesarstwo Jchmość, z całą Familią i Dworem swoim byli przytomni temu Aktowi.

D O N I E S I E N I E

Z Warszawy d. 12. Lipca.

Podaje się do wiadomości, iż tu w Warszawie na Krakowskim Przedmieściu są dwie Kamienice jedna podle drugiej złączone ze

Stay-

Stayniami, Wozowniami, Szpi-
chlerzami, Studnią i kuchniami
dworskimi i zewszelkimi wygo-
dami do sprzedania, należące do
Jmci Pana *de Hiche* Oberstley-
tnanta Gwardyi Koronney, ktoby
tedy miał wolę kupienia onych,
niech się odzywa do tegoż Jmci,
który także w tyłach tych kamie-
nic *alias* na koziey ulicy ma do
zbycia Domostwo drewniane ze
staynią i Wozownią ale tylko do
przeniesienia onych z gruntu.

Nowe Wiadomości Ekonomi-
czne i uczone, albo Magazyn
wszystkich nauk do szczęśliwego
życia ludzkiego potrzebnych wy-
dane przez Wawrzyńca *Mitzlera*
de Kolof, Filozofii i Medycyny
Doktora, Historji Rzeczypospoli-
tey Pifarza, różnych Akademii
Cudzoziemskich Towarzysza. J.
K. MCI Konsyliarza, tomu pierw-
szego Część osma wyszła z Dru-
karni J. K. MCI *Mitzlerowskiey*.
Zbiór Artykułow tey części jest
następujący: I. Nauki rozsądko-
wey część wtóra o pożytkach
iey, Rozdział 1. o pożytku Lo-
giki w wynaydowaniu prawd nie
wiadomych, Rozdział 2. o pożytku
Logiki w dobrym wyłożeniu
nowo znalezionych prawd. II.
Przyjaciel białych głów. Rozdział
II. o Naukach przyzwoitych bia-
łey płci. III. Wstęp do gospodar-
stwa porządnego. Rozdział IV.
o Ghrochu, Wyce, prosie, konopi-
ach, lnie, i rzemie białey. Komu
się będzie podobało zamowić tom
pierwszy, zapłaci za wszystkie 12.

części przy odebraniu 1. 2. 3. 4. 5.
6. 7. i 8mey trefow 12, drugie
bez nowego kosztu swoich cza-
fow oddane będą.

TARGI WARSZAWSKIE

Dnia 1. Lipca.

Korzec pszenicy Tynf:	12.
Zyta	7.
Jęczmienia	6.
Słodu	9. - 2.
Owfa	5.
Kafzy Jęczmieiny	10. - 2.
<i>Dito</i> Tatarczaney	12.
<i>Dito</i> Jaglaney	12. do 14.

TARGI CDANSKIE

dnia 5. Lipca 1760.

Towar na Łajety od 60. Korcow.

Pszenicy białey Polk:	240. do 260.
<i>Dito</i> Pstrey	210. 220.
<i>Dito</i> Czerwoney	180. - 195.
<i>Dito</i> Z Montew	150. - 165.
Zyta od funt:	118. do 120. - 125.
<i>Dito</i> od funt:	113. - 117. - 118.
Jęczmienia	100. - 110.
Słodu od korców	90. 150. - 170.
Owfa	85. 95.
Kafzy Jaglaney	180. - 240.
Kafzy Tatarczaney	140. - 150.

Kurs Pieniędzy.

Czerwony Złoty nowy	11. gr. 15.
<i>Dito</i> Stary ważny	11. 10.
<i>Dito</i> Nieważny	10. - 15.
Talar bity ważny	5. - 9.
<i>Dito</i> Nieważny	4. - 21.
<i>Dito</i> Banco	6. -
Rubel	4. - 7.
<i>Louis d' Or.</i>	19. -
<i>Fridrichs d' Or.</i>	19.
Funt Flamancki	gr.

Na Złoty Pruski idzie Szostakow 5.

Num: 24.

S U P L E M E N T
Z GAZET CUDZOZIEMSKICH
DNIA 12. LIPCA ROKU 1760.

Z Neapolu d. 2. Czerwca. Król Jmć gwałtowną przed kilką dniami miał gorączkę, i baliśmy się, aby na ospę albo na odrę nie zachorował lecz ta pomyślnie go opuściła. Jmć Pan Miarkez de Duffort Pofel Francutki dla poratowania zdrowia swego wyjechał do Paryża, z Hrabią swoim Synem, który w Pizie, jako mamy wiadomość, ospę sobie pomyślnie wszczepić kazał. Okręt Hollenderski zabrał trzy przepyszne karety dla Króla Jmci Katolickiego, także wiele skrzyń z drzewami do ogrodów *Aranjuez* i *Escorial*, które drzewa w tamtym kraju do tych czas się nie znajdowały. Listy Madryckie donoszą, że z rozkazu Królewskiego Admiral *Don Andrzej Reggio* wyszedł z Eskadrą od 10. okrętów wielkich dla krążenia nad brzegami Algierskiemi, rzeczony Admiral ma rozkaz wizytować wszystkich narodów okręty wchodzące do Portu Algierskiego, zabierać ammunicye na rachunek *Beia* na nich się znajdujące i posyłać one do Hiszpanji, gdzie mają być zapłacone tym, do których należą. Ta wiadomość już jest głośna w *Algierze*, i niewypowiedzianym przerażeniem strachem Barbarzyńców. Przed tą Eskadrą jeden ich okręt użedł ku Wyspom Kanaryjskim. Z tey samey Eskadry 2. okręty stanęły przy cieśninie Gibraltarskiej. Już Europa może poznać dokąd zmierzały zamiśły Króla Jmci Hiszpańskiego. Listy ze Wschodu odebrane twierdzą, że Królestwo Perckie do tych czas nie jest u pokoione. *CherimChan* jeden z przedniejszych Pretendentow do tronu tak starał moc najsilniejszego swego Nieprzyziaciela *Affad-Chan*, że ten utraciwszy wszystko swoje woysko musiał uchodzić do *Hammadan* w głąb Prowincyi *Cabestan*.

Z Rzymu d. 21. Czerwca. Ociec S. w doskonałym zdrowiu zostający w *Castel-Gandolfo*, ma powrócić do Miasta tutejszego dnia 26. tego miesiąca.

Kardynał Jmć *Mesmer*, nar: 21. Kwietnia 1671. kreowany Kardynałem Presbyterem *Tit. S. Onuphrii* od Benedykta XIV. dnia 10. Kwietnia, 1747. umarł tu dnia wczorayszego o południu.

Z Ma-

Z *Madrytu d. 13. Czerwca.* Markiez *de l' Ensenada* dnia 21. Maia do Stolicy tuteyszey przybył. Jechał on do *Franjuez* w karcie Markieza *de Montalegre*, Marszałka Królowy Jeymci w kompanii z X. Anselmem *Rubio* Benedyktynem, Kaznodzieją Królewskim, i naywyższym Podskarbiem Don *Mikołaiem de Francia*. Przy wieździe do Pałacu, wielka ludzi liczba była zgromadzona dla widzenia tego Pana i powinuszowania onemu powrotu. Zaraz się udał do Markieza *de Squillaci*, a potym z nim i Jmcią Panem *Maurycym d' Arriaga* poszedł do Króla Jmci, od którego barzo łaskawie był przyięty. Po audyencyi u Króla mianey, Markiez poszedł do Królowey Jeymci i do Familii młodey, wszędzie mile był przywitany. Obiad potym iadł u Jmci Pana *de Squillaci*, a ku wieczorowi u Królowy Jeymci Wdowy długą miał audyencyą. Upewniaią, iż w krótcie tego Pana znowu obaczemy w Radzie Królewskiej na mieyscu dawniejszym.

Z *Frankfortu d. 28. Czerwca.* Dnia wczorayszego przez *Sztafette* tu doszła wiadomość, iż Generał *Baron de Laudohn* dnia 23. tego miesiaca przy *Landshut* w Śląsku, na głowę zbil Generała Pruskiego *de Fouquet*.

Generalna kwatera Xiążęcia Marszałka *de Broglie* dnia 25. tego miesiaca była w *Schweinsberg*, między *Homburg* i *Amoenburg*. Lecz tam ieszcze nic znaczne nie zaszło.

Z *Kolonii*, z *Akwisgranu* z *Leodium* i z *Bruxelli &c.* donoszą, iż tam dnia 20. tego miesiaca znaczne było ziemi trzęsienie, szkody jednak żadney nie uczyniło.

Dyaryusz od woyska Austryackiego w Ubigau od d. 25. do d. 28. Czerwca:

Dnia 25. rano na dziekczynienie Bogu za zwycięstwo otrzymane pod *Landshut* *Te DEUM Laudamus* śpiewano, wieczorem woysko w szyku trzy razy dało ognia z ręczney strzelby, który zawsze ogień ze 100. armat poprzedzał. Nieprzyiaciel przez cały ten dzień był spokojny. Z naszej zaś strony, żeby Generał *Baron de Laudohn* szczęśliwie zaczęte dzieła w Śląsku skutecznie mógł kontynuować, *Feldmarszałek* dał ordynans Generalowi *Baronowi de Beck*, żeby dalszych rozkazow nie czekając, z woyskiem swoim maszerował do wspomnionego Generała *de Laudohn* zostawiwszy swoich ludzi tyle, ile potrzeba do zaslonienia granic Czeskich z oney strony. Nad to *Feldmarszałek* od swego woyska Generalowi *de Laudohn* na pomoc posłał 2. Regimenty Kawaleryi, 8. Battalionow, 8. Kompanii *Granadyerow* i nie co *Hussarow*, z któremi Generał *Leytnant* *Hrabia de Stampa* ruszył się dnia 26. mając rozkaz śpiesznie iść przez *Bischoffswerda* i *Bautzen*.

Tegoż

Tegoż dnia 26. Kapitan Xiążę *de Lichtenstein* od Generała *de Laszy* z *Laufe* przybył z wiadomością, iż nieprzyjaciel przededniem oboz swoy pod *Radeburg* opuścił, i poszedł do *Gross-Dobritz*; z czym Generał *Laszy* z 1. Regimentem Huszarow i 2. Pułkami Ułanow zaraz się udał do obozu od Prussakow opuszczonego; gdzie wprawdzie ieszcze zastał ich straż ostatnią z kilku batallionow wolnych, i ze 3. Regimentow Dragonii złożoną; lecz oney nie wiele mógł zaszkodzić, ponieważ trzymała się woyska, gdzie Artyle-rya i Infanterya Huszarom i Ułanom naszym przystępu bronily; więcey zatym nie dokazali, tylko że 6. ludzi w niewolę wzięli, i kilku koni po zabitych w zdobyczy przyprowadzili. Przy tey okazji też niektórzy dezertorowie do nas przyśli. W krótcie potym od tegoż Generała doszła wiadomość, iż Król Jmć Pruski poszedł przez *Gross-Dobritz*, w około *Hohendorff*, i że stanął w *Naulis*. Generał *Laszy* zatym osadzić kazał *Radeburg*, i po innych mieyscach od Prussakow opuszczonych stráže swoje rozłożył, wysłał oraz podiazd ieden pod kommendą Rotmistrza *Beer* przez *Königsbruck* do *Schönfeld*, drugi do *Blockwitz*, dla pilnego strzeżenia *Grossenhain* i *Elsterswerda*, iako też drogi do *Ortrand* prowadzącey.

Feldmarszałek także pewną odebrał wiadomość, iż woysko nieprzyjacielskie pod kommendą Królewica Henryka, znayduie się między *Custrin* i Frankfortem, i że piekarze przed kilką dniami z Frankfortu wysli zostawiwszy tam około 300. ludzi Garnizonu.

Dnia 27. Król Jmć Pruski został w dawniejszym położeniu *Gross-Dobritz*. Tegoż dnia lustrował okolice przy *Reinersdorff*, mając znaczny konwoy z Infanteryi, Kawaleryi i Huszarow; dla większego bezpieczeństwa *Reinersdorff* osadzić kazał Infanterya, Strzelcami i Huszarami, którzy iednak potym ustąpili, i nasze tam stráže były rozłożone. Tegoż dnia od podiazdu naszego był schwycony Porucznik Pruski *Stolzendorff* Adjutant Generała *de Zastrow*, którego ten Generał wyprawił z *Schweidnitz* do Króla Jmci Pruskiego z zupełną relacyą, o zbicium Generała *Fouquet*.

Dnia 27. Feldmarszałek *Daun* wyjechał oglądać oboz Pruski pod *Radeburg* opuszczony, i terażniejszy przy *Gross-Dobritz* wzięty. Tegoż dnia, lecz późniey Król Jmć Pruski także wyjechał z mocnym konwoiem lustrować okolice, na ten koniec przodem wysłał około 2,000. koni, od których stráže nasze z *Ebersbach* zapędzone były aż do pagórkow przy *Radeburg*. Hrabia *de Laszy* o tym dowiedziawszy się, na zmocnienie onych wysłał Regiment Huszarow i 2. Pułki Ułanow, które nieprzyjaciela, aż za *Ebersbach*

znowu

znowu odeгнаły. Scierały się te Partye aż do godziny 3. po południu, i nakoniec wieś namieniona od nąszych znowu była osadzona. Prussakow w tey okazyi 9. w niewola wzięliśmy prócz zabitych i ranionych, a łami 2. zabitych i 6. ranionych mieliśmy.

Kontynuacja Dyaryusza Woyska Imperii z generalney kwatery z Drezna od dnia 26. Czerwca, aż do dnia 1. Lipca.

Zadna przez ten czas w pozycyi woyska nie zaszła odmiana, iak tylko, iż znaczna część Infanteryi Niemieckiey posłana iest na zmocnienie straży zostających pod kommendą Generała *de Kleefeld* w *Freybergu*, a pod kommendą Generała *de Wecey* w *Wilsdruff* i w *Kesselsdorff*, które teraz także należą do kommandy Xiążęcia Jmci *de Zweybrucken*.

Generał *Wecey* doniósł, iż Pruśki Generał *de Hulsen* także przeszedł Elbę z częścią woyska pozostałego w obozie pod *Meissen*, gdzie więcey nie zostawił pod kommendą Generała *Bulow* iak tylko ile potrzeba do osadzenia szanćow, Ten ostatni Generał cofnął straże swoje, które miał przed domami nazwanemi *Katzen-Häuser*.

Generał Lużyński z *Römhild* donosi, iż Infanterya i Kawalerya Niemiecką zmocnił podjazd zostający w *Frauen-Prisnitz* przy *Naumburgu*. Ten podjazd teraz został pod kommendą Jmci Pana *de Græven* Pułkownika w Regimentcie *de Barnniay*, a Jmiec Pan *de Sprung*, który pierwsiy tę miał kommendę, uczyniony iest Pułkownikiem w Regimentcie *de Haddick*.

Za przybyciem tego sukursu Generał *Salomon* cofnął się do *Merseburg*, a Pułkownik *Græven* ma ordynans żeby w *Zeitz* stanął, i oraz osadzić kazał *Naumburg*, *Altenburg* *Pornig* i *Röchlitz*.

Xiążę Jmiec *de Zweybrucken* z Generałem *de Haddick* po kilka razy oglądał nową za Elbą nieprzyjacielską pozycyą, a Feldmarszałek Hrabia *de Daun* przy *Plauen* lustrował nasze woysko, które na ten koniec w szyku stanęło.

Z *Hamburga* d. 27. Czerwca. Sekretarz pilnujący tu spraw Korony Angielskiej odebrał powtórny wyraźny rozkaz; ażeby się dopominał u Magistratu naszego, o skaranie iednego z Kupcow tu-teyszych nazwiskiem *Nagan*, na którego porozumienie z gruntownych pozorow pochodzące pada, że wchodził do tey rady, którą miano na zabranie wielkiej summy pieniędzy, którą z tąd myślono wydać do *Stale* na wydatki Woyska *Allantow*; Rzeczony Sekretarz zadość czyniąc rozkazom Dworu swego, nowy memoriał podał Magistratowi, lecz Magistrat zważywszy terażniejsze okoliczności, nie sądził za rzecz przyzwoitą, śpieszyć się z odpowiedzią.